

figgingarstovrnarnir fara á leggjast á skipini, nú tey liggja við bryggju og at tey bestu skipini fara at verða seld av landinum!

-Hatta er "svart" tos. Figgingarstovrnarnir mugu sjálvandi eisini rætta seg eftir teimum fyrirtreytum, sum alt samfelagið koyrir eftir í løtuni. Teir eru heldur ikki nógv øðrvísi fyrri í dag, enn teir vóru í gjár.

Annars dylur Tummás Arabo ikki fyrri, at hann hevur borið ótta fyrri, at vit skuldu missa tey bestu skipini, um umstøðugheitin í lógini ikki gjørdist nóg stór. Og hetta var m.a. tað, sum hendi, tá landsstýrisuppskotið varð broytt. -Nú kann eg so bert staðfesta, at figgingarstovrnarnir hava júst hesa áskoðan leggur hann afturat.

Bíllgur fiskur

Tummás Arabo skilir annars væl støðuna hjá trolarunum. Trupulleikin er sjálvandi tann, at upsir er ein bíllgur fiskur, og skulu teir nýggju og dýru bátarnir bara fiska upsar og teir heldur ikki kunnu keypa aðrar kvotur, so sær tað svart út hjá teimum.

Upp á fyrirsurning um tað er torført at skula umsita lógina, nú lögtingið hevur broytt uppskotið frá landsstýrinum sigur Tummás Arabo, at landsstýrið hevur fingið til uppgávu at umsita hesa lógina og fer tí eisini at gera tað. Hann viðgongur tó, at hon er ikki so líðilig og lætt at umsita, sum uppskotið frá landsstýrinum.

Kunnu ikki mót-arbeida lögtinginum

Fiskimálaráðharrin heldur annars ikki, at eitt felag kann seta verkbanir í verk móti einum löggevandi tingi, soleiðis sum Trolskip ger í løtuni. Vit hava ikki traditión fyrri slíkum, og landsstýrið kann einki gera, tí tað er bundið at teimum lógum, sum tingið hevur samtykt.

-Men hvussu kanst tú liva við, at flotin liggur og virkini eru stongd?

-Tingið hevur samtykt eina lóg, og hana mugu vit í Tinganesi eina væl og flotin liva við.

-Men merkir tað, at landsstýrið skal als einki fyritaða sær í hesum málinum?

-Tað ger tað sjálvandi ikki. Vit hava samband við partarnar og royna at finna loysnir ávegis, soleiðis at skipini kunnu fara frá kei aftur. Men tann militanta støðan hjá Trolskip við at royna at tvinga landsstýrið við verkbanasvápnum, hon kemur ikki at geva nakað úrslit. Vit mugu royna at

koma gjøgnum hesar seks mánaðarnar og síðani vita, hvat ein meiriluti í tinginum ynskir.

-Men er einki annað at gera?

-1. juni kunnu vit flyta nakað av tonsum. Men trupulleikin hjá trolarunum er ikki bert at fáa eina nøgd av fiski. Trupulleikin er tann, at teir fiska ein so bligan fisk og hava ongan møguleika at fáa tann dýrara fiskin.

-Men er tá einki til av

línu- og snellubátar eystur eftir at fiska av kvotu har.

Tummás Arabo vísir á, at allur fiskivinnupolitikkurin snýr seg um at taka trýstið av landruninum.

Reiðarapolitikkur

-Men hvar stendur tú sum fiskimálaráðharrin í ósemyrni millum trolaramennin, sum øðrumegin siga, at tað er nógvur fiskur til og at teir tí eiga at fiska frítt - og so fiskifrøðingarnar, sum hinumegin siga, at stovrnarnir eru

stovrnarnar niður. Og tað er hetta sum landsstýrið nú roynir at broyta við einum veruligum og skilagðum fiskivinnupolitikk.

-Tað er ikki fyrr enn nú, at tað verður ríkin veruligur fiskivinnupolitikkur í Tinganesi - har tað verður roynt at skilja millum vinnulívsá hugamál og so ein veruligan almennan fiskivinnupolitikk. Hetta er tað, sum hevur manglað og er tað júst eitt at

manglandi fiskivinnupolitikk, so tyktist mær sum um hann ikki er greiður yvir, hvat hann tosar um. Um hann heldur, at tað at sita í Tinganesi er tað sama sum at kunna koyra hondina niður í ein landskassa og hála pengar upp, so fer hann skeivur. Tað ber als ikki til, tí kassin er tómur. Vit hava eisini sæð alt ov nógv til, at politikarar koma út í Tinganes at spæla vinnulívs menn samfíðis. Er tú í Tinganesi skal tú hvørki virka sum

-Júst Óli Jacobsen hevur havt eina velduga ávirkan á fiskivinnuna í Føroyum, og tað er greitt, at hann hevur roynt at reka fakfelagspolitikk. Men hvat er tað hesin maður sigur: jú - koyrið fleiri skip út og fiskið meira. Hetta sigur hann, sjálvt um vit vita, at fiskiskapurin uppá dagin er minkaður hjá skipunum hesi seinastu árin.

Reiðarar og Fiskimannafelag hond í hond

-Vil tú við hesum siga, at fiskivinnupolitikkurin hjá reiðarunum og tann hjá Føroya Fiskimannafelag hevur gingið hond í hond?

-Ja, tað hevur hann tílverri. Og felagsnevnanin fyrri henda politikk varð g studningsskipanin.

-Meinar tú tá, at hesir báðir áhugabólkarnir, reiðararnir og umboðini fyrri fiskimennin, í veruleikanum hava saggð ta grein av, sum teir sjálvir sita á?

-Ja, teir hava í sjálvsøkni verið við til at koyrt stovrnarnir niður, og landskassin hevur gildið.

Vanlukkan er tann, leggur Tummás Arabo afturat, fiskimálaráðharrarnir gjøgnum tíðina hava góðtikið hesa gongdina.

-Hvat er tá øðrvísi í dag, nú tú umsitur fiskivinnuna?

-Nú lóggeva vit og leggja karmar fyrri fiskivinnuna fyrri fyrstu ferð í søguni, uttan at hyggja ov nógv til eginá hugamál av nøkrum slag. Sjálvur havi eg ongi eginá hugamál. Hetta er tí mestsum fyrstu ferð, at landsstýrið rekur ein fiskivinnupolitikk við ongun eginá hugamálum. Higartil hevur tað snúð seg um at lívga hesum og hesum, uttan at ein hevur tikið hædd fyrri, hvat tænti fiskivinnuni frægest upp á longri sikt.

Mugu læra av 80-unum

Tummás Arabo sigur viðari, at vit mugu til at læra av mistøkunum frá 80-unum. -Eg gekk inn fyrri at umskipa flakavinnuna, soleiðis at hon fekk fyrirtreytir fyrri at bliva meira effektiv og meira rationaliserast. Tað trúgvi eg eisini fer at geva bonus. Tað nýggja russiska-føroyska felagið, sum kemur at arbeiða á Sandi, er ein liður í einum útviklingi, sum eisini landsstýrið hevur virkað fyrri so ella so. Har er tað so Fiskavirking, sum gongur á odda. Eg haldi bara hetta er dømi um, hvussu vinnulívið og tað almenna kunnu stuðla hvørt annað sigur Tummás Arabo og heldur fram:

-Nú er tú eisini ráðharrin fyrri fiskiðnaðin. Hvussu leingi kanst tú standa og hyggja at, meðan einki arbeiði er á virkjunum?

-Tað dámar mær sera illa. Til tað er at siga, at tað kann ikki góðtakast, at bátarnir, nú tað endiliga er fiskur til, ikki vilja fara út og avreiða til virkini.

Loysnin er at fáa flotan frá bryggju aftur, og hetta er eisini tað vit royna.

-Men hvat nyttar hjá trolarunum at fara út, tá tað fæst so lítið fyrri fiskin?

-Tann parturin av flotanum, sum fiskar kongafisk og tosk, hann fær rættiliga nógv fyrri sín fisk.

Framhald á síðu 7

Militanta støðan hjá Trolskip kemur ikki at geva nakað úrslit. sigur Tummás Arabo. Mynd kalmar

dýrum fiski til allar hesar bátarnar at býta millum sín?

-Nei, og tað er tí vit fáa kvotur.

Tummás Arabo vísir annars á, at landsstýrið nú fer at játta pengar til praktiskar fiskiroyndir, og her er so ein møguleiki hjá nøkrum skipum at royna nýggjar leiðir.

Av kvotu eystanfyrri

-Men er einki til ísfiskatrolararnar eystanfyrri, nú vit finga størri kvotur har?

-Vit hava nakað av fiski eystan fyrri, sum vit ikki hava kvoterað út, men tað eru ikki tær nøgdmar, at vit kunnu nøka tørvin hjá trolararflotanum.

-Merkir tað, at tað verða kvotur til trolararnar eystanfyrri?

-Vit hava sagt, at tað verður mett positivt. Men tað skal ikki vera soleiðis, at tú leggur teg við bryggju at mótmæla, og so fær tú kvotu eystanfyrri. Vit hava sagt, at vit fara at royna at geva ísfiskaflootanum nakað eystan fyrri, og longu nú fara fleiri

sera illa fyrri, og at flotin tí eigur at minkast?

-Seinastu 15 árin hava vit politikarar lurtað ríkliga nógv eftir reiðarunum. Tað er tann parturin, sum sigur, at tað er altíð nokk av fiski, til vit so bráðdliga standa fullkomiliga á berum. Og tað er støðan í dag.

Fyrri at siga tað heilt kontant, so hevur fiskivinnupolitikkurin í Føroyum gjøgnum nógv nógv ár verið reiðarastýrdur, ja tað hevur verið eitt meira ella minni skipað svans av reiðarum og reiðaradugamálum. Teir hava sitið út í Tinganesi og skift um at svansað runt, fingið lögustuðul til hetta og studning til hatta. Teir hava harvið kunnað varðveitt og útbýgt ein flota, sum nú er vorðin sjúkliga stórus.

Royna nú at reka veruligan fiskivinnupolitikk

Tummás Arabo sigur, at tað rætt og slætt er manglandi fiskivinnupolitikkur, sum er ein av orðkunum til, at vit hava fiskað

aðalmálum mínum at fáa reint borð, soleiðis at hesi tingini ikki framhaldandi verða blandað saman.

-Men hetta samþakkar ikki við tað, sum formaðurin í Føroya Fiskimannafelag aftur og aftur ber fram í fjølmíðlunum, har hann avgjörður á kærir landsstýrið fyrri als ongan fiskivinnupolitikk at hava!

-Óli Jacobsen skal vera fullkomiliga greiður yvir, at tað er nústandi í dag, at veruligar royndir verða gjørdar til tess at fáa skil á fiskivinnuna. Tað er fyrstu ferð síðani sjómákið fór út, at tað verður roynt at fáa skil á fiskiskapinum undir Føroyum. Veit formaðurin í Fiskimannafelagnum hetta ikki, so skal eg siga honum tað.

Tummás Arabo hevur einki ímóti at fara út í eitt orðaskifti við formannin í Fiskimannafelagnum um hesar spurningar og sigur, at hann so sanniliga er førur fyrri at geva Óla Jacobsen svar upp á sínar mongu atfinningar.

Kassin tómur

-Tá Óli Jacobsen tosar um